מהדורה למורה – התיק השחור – דף תרגול (רגיל)

דף התרגול חוזר על העלילה, הדמויות, הסמלים והאמצעים בסיפור "התיק השחור" ומסתיים בפסקה בנוסח בגרות. כל הציטוטים קצרים (עד 8 מילים); התלמידים והתלמידות עובדים מתוך הסיפור שבמקראה ומעמוד היצירה באתר.

מסלול רגיל: הגרסה הרגילה: כל הפריטים. מומלץ 30–40 דקות, אפשר לחלק לשני שיעורים.

מפתח תשובות

#	שאלה	תשובה / כיוון
1	מה מזמין האב לילד במסעדה?	ב – חומוס, למרות שהילד אמר שאינו אוהב חומוס
2	מה עושה האב רוב הזמן במסעדה?	ב – קורא עיתונים ומדבר בטלפון
3	האב מבקש מן הילד לשמור על התיק השחור כשהוא יוצא לדבר בטלפון.	נכון
4	בטלפון האב מדבר בקול רם וכועס.	לא נכון – האב לוחש ברוך שאינו יכול לדבר עכשיו – רוך שאינו מופנה אל בנו.
5	הילד מדמיין שמישהו ___ את התיק השחור והוא נעלם.	חוטף
6	מי ניגשת אל הילד בסוף הסיפור ומניחה יד על עורפו?	ג – המורה השכנה
7	מאיזו נקודת תצפית מסופר הסיפור?	ב – גוף שלישי, אבל צמוד לעיני הילד ולמחשבותיו
8	התאימו בין הסמל לבין מה שהוא מייצג.	1–ה, 2–ג, 3–ב, 4–א, 5–ד
9	מספרו את האירועים לפי הסדר (1–5).	הסדר הנכון: ב → א → ה → ד → ג
10	מיינו את התכונות לפי הדמות.	האב: אטום רגשית, מרוחק, מחליט במקום הילד, עסוק בעצמו | המורה השכנה: קשובה, חמה, רואה את הילד, נותנת מגע רך

#	שאלה	תשובה / כיוון
11	מה הקשר בין זיכרון ארז לבין מצבו של הילד?	שניהם חלשים שנפגעו (הקבלה). ארז העז למחות ושילם מחיר; הילד שותק ונשבר מבפנים.
12	הסבירו את משמעות הכותרת "התיק השחור" במישור הגלוי ובמישור הסמוי.	גלוי: תיק העבודה הכבד של האב שהילד שומר עליו. סמוי: הסוד והמטען הרגשי בין האב לבן, "גדוש עד להתפקע" כמו רגשות הילד; האב בוחר בתיק ולא בבן.
13	הדגימו את האירוניה בשיחות הטלפון של האב. מה היא חושפת?	האב לוחש ברוך בטלפון לאדם אחר, אבל כמעט אינו מדבר עם בנו היושב מולו – הוא יודע להיות רך, אך לא כלפי הילד.
14	כתבו פסקה בנוסח בגרות: מה תפקידה של המורה השכנה בסיפור? התייחסו לניגוד בינה לבין האב ולסיום (ציטוט של עד 8 מילים, טענה, ביסוס, הסבר וסיכום).	טענה: המורה היא דמות ניגוד לאב – דווקא הזרה למחצה רואה את הילד. ביסוס: ההנהון במסעדה; בסוף שואלת לשלומו ומניחה יד על עורפו, והוא חש נועם שלא הכיר. הסבר: המגע מראה מה היה חסר לו כל הערב. סיכום: הסיום פתוח – הילד מתאפק ורץ הביתה. מחוון: טענה, ביסוס, הסבר, מושגים (ניגוד, סיום פתוח), מבנה.

כרטיס יציאה – כיוון

האב נוכח בגופו ונעדר ברגשו; המורה חמה וקשובה ונותנת מגע. סמל: התיק השחור – הסוד והמטען; החומוס – חוסר הקשבה; היד על העורף – חמלה.

לוודא

- לפי עמוד היצירה: בסיפור לא נאמר במפורש שההורים פרודים – הדף אינו קובע זאת.
- פרטי ארז (שליח, הוכה ליד המספרה) – לוודא מול הסיפור.
- ציטוטים מקנז – לכל היותר 8 מילים; לוודא ניסוח מול המקראה.

הדף מתאים לעמוד "התיק השחור – דף תרגול" באתר. יצרה: רוית ראש בן ישי

התיק השחור – דף תרגול – דף התלמיד/ה

מסלול: רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

חלק א' – הבנה ומידע

קראו כל שאלה וסמנו את התשובה הנכונה, או השלימו את החסר.

1. מה מזמין האב לילד במסעדה?

א) קולה בלבד, כמו שהילד ביקש
ב) חומוס, למרות שהילד אמר שאינו אוהב חומוס
ג) פיצה, כי הילד רעב מאוד
ד) שום דבר – האב מזמין רק לעצמו

2. מה עושה האב רוב הזמן במסעדה?

א) משחק עם הילד ומשוחח איתו
ב) קורא עיתונים ומדבר בטלפון
ג) מדבר עם המורה השכנה
ד) צופה בטלוויזיה יחד עם הילד

3. האב מבקש מן הילד לשמור על התיק השחור כשהוא יוצא לדבר בטלפון. ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

4. בטלפון האב מדבר בקול רם וכועס. ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

5. הילד מדמיין שמישהו _____ את התיק השחור והוא נעלם.

6. מי ניגשת אל הילד בסוף הסיפור ומניחה יד על עורפו?

א) אמו של הילד
ב) המלצרית במסעדה
ג) המורה השכנה
ד) אישה זרה מן הרחוב

7. מאיזו נקודת תצפית מסופר הסיפור?

א) גוף ראשון – הילד מספר על עצמו
ב) גוף שלישי, אבל צמוד לעיני הילד ולמחשבותיו
ג) גוף שלישי, צמוד למחשבות האב
ד) דרך מכתבים של המורה

חלק ב' – התאמה, סדר ומיון

בצעו את המשימות: מתחו קו, מספרו לפי הסדר, מיינו לטבלה וענו בקצרה.

8. התאימו בין הסמל לבין מה שהוא מייצג.

#		האות שלי		התאמה
1	התיק השחור	____	א	התפרצות של כל מה שהילד שתק ובלע
2	החומוס	____	ב	מחיצות בין האב לבנו
3	העיתון והטלפון	____	ג	חוסר הקשבה והחלטות מעל ראשו של הילד
4	ההקאה	____	ד	רגע קטן של חמלה וקרבה
5	היד על העורף	____	ה	הסוד והמטען הרגשי בין האב לבן

9. מספרו את האירועים לפי הסדר (1–5).

	שלב	מספר בסדר (1, 2, 3...)
א	האב יוצא לדבר בטלפון, והילד שומר על התיק	
ב	האב מחליט שיישבו בפנים ומזמין חומוס	
ג	הילד מקיא בחצר סמוכה, והמורה ניגשת אליו	
ד	האב משלם, לוקח את התיק ויוצא	
ה	הילד נזכר בארז שהוכה ליד המספרה	

10. מיינו את התכונות לפי הדמות.

מחסן מילים: עסוק בעצמו | אטום רגשית | מרוחק | רואה את הילד | נותנת מגע רך | מחליט במקום הילד | חמה | קשובה

האב	המורה השכנה

11. מה הקשר בין זיכרון ארז לבין מצבו של הילד?

חלק ג׳ – כתיבה ופרשנות

כתבו תשובות מלאות. בתשובה הארוכה הקפידו על טענה, ביסוס (דוגמה מהיצירה), הסבר וסיכום.

12. הסבירו את משמעות הכותרת "התיק השחור" במישור הגלוי ובמישור הסמוי.

13. הדגימו את האירוניה בשיחות הטלפון של האב. מה היא חושפת?

14. כתבו פסקה בנוסח בגרות: מה תפקידה של המורה השכנה בסיפור? התייחסו לניגוד בינה לבין האב ולסיום (ציטוט של עד 8 מילים, טענה, ביסוס, הסבר וסיכום).

כרטיס יציאה

1. מה ההבדל העיקרי בין האב לבין המורה השכנה?

2. כתבו סמל אחד מהסיפור ואת משמעותו.

3. השלימו: "היום הבנתי ש..."